

Forslag til ny erstatningsforskrift for tamrein

Bakgrunn og ramme for oppdraget

- Naturmangfoldloven § 19:
 - Reineier har krav på full erstatning ved tap av tamrein til rovvilt
 - Erstatningsordningen skal fastsettes i forskrift
- Erstatningsordningen ble utredet i 2011. Enighet om ny ordning.
- Regjeringen besluttet i 2014 å innføre en ny erstatningsordning fra 2016, basert på tilgjengelig kunnskap om rovvilt og reindrift.

Oppdrag fra KLD september 2015

- Utarbeide forslag til ny forskrift om erstatning
- Basert på kunnskap om rovvilt og reindrift
- Søknader skal gjøres enklere enn i dag
- Erstatning skal utbetales kort tid etter endt reindrifftsår
- Erstatning skal utbetales til siidaandelen
- Fylkesmannen skal være saksbehandler
- Kontakt med Landbruksdirektoratet, Sametinget og NRL underveis

Status kunnskapsgrunnlaget

- Mye kunnskap er innhentet og sammenstilt om reindrif og rovvilt
- Rovdata har data på ynglinger av gaupe og jerv, forekomst av kongeørn og forekomst av bjørn
- Godt kunnskapsgrunnlag om predasjonsrater på rein fra jerv og gaupe.
- Mangelfullt grunnlag på predasjon fra bjørn og ulv.
- Kunnskapsgrunnlag på kongeørn bør forbedres.

Prosesen

- Representant fra KLD har deltatt i arbeidet
- Miljødirektoratet har underveis hatt møter med:
 - Norsk institutt for naturforskning (NINA)
 - Landbruksdirektoratet
 - Det skandinaviske bjørneprosjektet
 - Sametinget
 - NRL
- Høringsfrist 15. november 2016
- Formelle konsultasjoner
- Ikrafttredelse 1. april 2017 - erstatningsutbetalingene 2018

Forslag til ny forskrift – hovedprinsipper

- Unngå at ordningen er reinntalldrivende eller tapsdrivende
- Skadedokumentasjon avvikles
- Tap beregnes basert på kunnskap om rovvilt og reindrif
- Det beregnede tapet fordeles på siidaandeler
- Reineiers opplysninger om faktisk tap inngår ikke i erstatningsvurderingene
- Dato for utbetaling er fastsatt til 1. juli
- Grunnlagsdata hentes fra nasjonale overvåkingsprogram for tamrein og rovvilt
- Ny kunnskap skal fortløpende innarbeides i ordningen

Forslag til ny forskrift på høring

- Dette er et høringsforslag
- Erstatningskrav fremmes som i dag, gjennom melding om reindrift
- Tilleggsopplysninger må gis ved tap til ulv
- Tap til jerv og gaupe beregnes ut fra rovviltforekomst og predasjonsrate, i hvert reinbeiteområde. Fylkesmannen fordeler deretter det beregnede tapet på siidaandeler ut i fra lokale forhold (reinen og rovviltets områdebruk innenfor reinbeiteområdet)
- Tap til bjørn beregnes for hvert reinbeitedistrikt ut fra antall påviste bjørner i kalvingsområdene i løpet av reindriftsåret
- For tap til ulv videreføres dagens ordning, med skadedokumentasjon
- Tap til kongeørn foreslås fastsatt likt for hele landet
- Erstatningsutbetaling - hovedsakelig som i dag, men følgekostnader knyttet til arbeid med kadaverdokumentasjon bortfaller.

§ 9 Beregning av tap til jerv

Fylkesmannen fastsetter antall kalv og antall voksen rein som anses tapt til jerv i hvert reinbeiteområde. Tapet beregnes på grunnlag av fastsatt predasjonsrate og bestandsstørrelse av jerv i reinbeiteområdet. Bestandsstørrelse av jerv følger av Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt.

Predasjonsraten på kalv er satt til 169 kalv per familiegruppe per år for Vest- og Øst-Finnmark reinbeiteområder.

Predasjonsraten på kalv er satt til 84 kalv per familiegruppe per år fra Troms reinbeiteområde og sørover.

Predasjonsraten på voksen rein er satt til 56 rein per familiegruppe per år for hele landet.

§ 10 Beregning av tap til gaupe

Fylkesmannen fastsetter antall kalv og antall voksen rein som anses tapt til gaupe i hvert reinbeiteområde. Tapet beregnes på grunnlag av fastsatt predasjonsrate og bestandsstørrelse av gaupe i reinbeiteområdet. Bestandsstørrelse av gaupe følger av Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt.

Predasjonsraten på kalv er satt til 100 kalv per familiegruppe per år for Vest- og Øst-Finnmark reinbeiteområder, Troms reinbeiteområde og Nordland reinbeiteområde.

Predasjonsraten på kalv er satt til 56 kalv per familiegruppe per år fra Nord-Trøndelag reinbeiteområde og sørover.

Predasjonsraten på voksen rein er satt til 64 rein per familiegruppe per år for Vest- og Øst-Finnmark reinbeiteområder, Troms reinbeiteområde og Nordland reinbeiteområde.

Predasjonsraten på voksen rein er satt til 55 rein per familiegruppe per år fra Nord-Trøndelag reinbeiteområde og sørover.

§ 11 Beregning av rein tapt til brunbjørn

Fylkesmannen fastsetter antall kalv og antall voksen rein som anses tapt til brunbjørn i hvert reinbeitedistrikt. Tapet beregnes på grunnlag av antall bjørner påvist ved DNA-analyse fra bjørn innenfor kalvingsland i reinbeitedistriktet, og fastsatt predasjonsrate.

For tamreinlag gjøres tilsvarende beregning innen lagets beiteområde.

For binner er predasjonsraten satt til 14,1 kalv per år og 0,4 voksen rein per år. For hannbjørner er predasjonsraten satt til 6,7 kalv per år og 0,6 voksen rein per år.

§ 12 Beregning av rein tapt til kongeørn

Fylkesmannen fastsetter antall kalv og antall voksen rein som anses tapt til kongeørn i hver siidaandel og hvert tamreinlag. Antallet fødte kalver fastsettes etter modellen for beregning av kalvetilgang i Nasjonalt overvåkingsprogram for tamrein.

Tapet beregnes til 3,5 % av antallet kalv og 0,1 % av antallet voksne rein i siidaandelen og tamreinlaget.

§ 13 Fordeling av beregnet tap på siidaandeler

Fylkesmannen fordeler beregnet tap av rein til gaupe, jerv og brunbjørn til siidaandel.

Ved fordelingen skal fylkesmannen blant annet vektlegge kunnskap om reinens årstidsbeiter og områdebruk, kunnskap om områder med risiko for tap til rovvilt, og lokalisering av rovvilt siste reindriftsår, påvist gjennom Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt.

§ 14 Erstatning for rein tapt til ulv

Rein anses tapt til ulv når reinen er gjenfunnet og undersøkelse foretatt av Staten naturoppsyn påviser at dyret er tapt til ulv.

Rein anses også tapt til ulv når det er påvist minst ett tap til ulv i reinbeitedistriktet i løpet av reindriftsåret, og øvrige omstendigheter viser en sannsynlighetsovervekt for at flere rein er tapt til ulv utover det som er påvist.

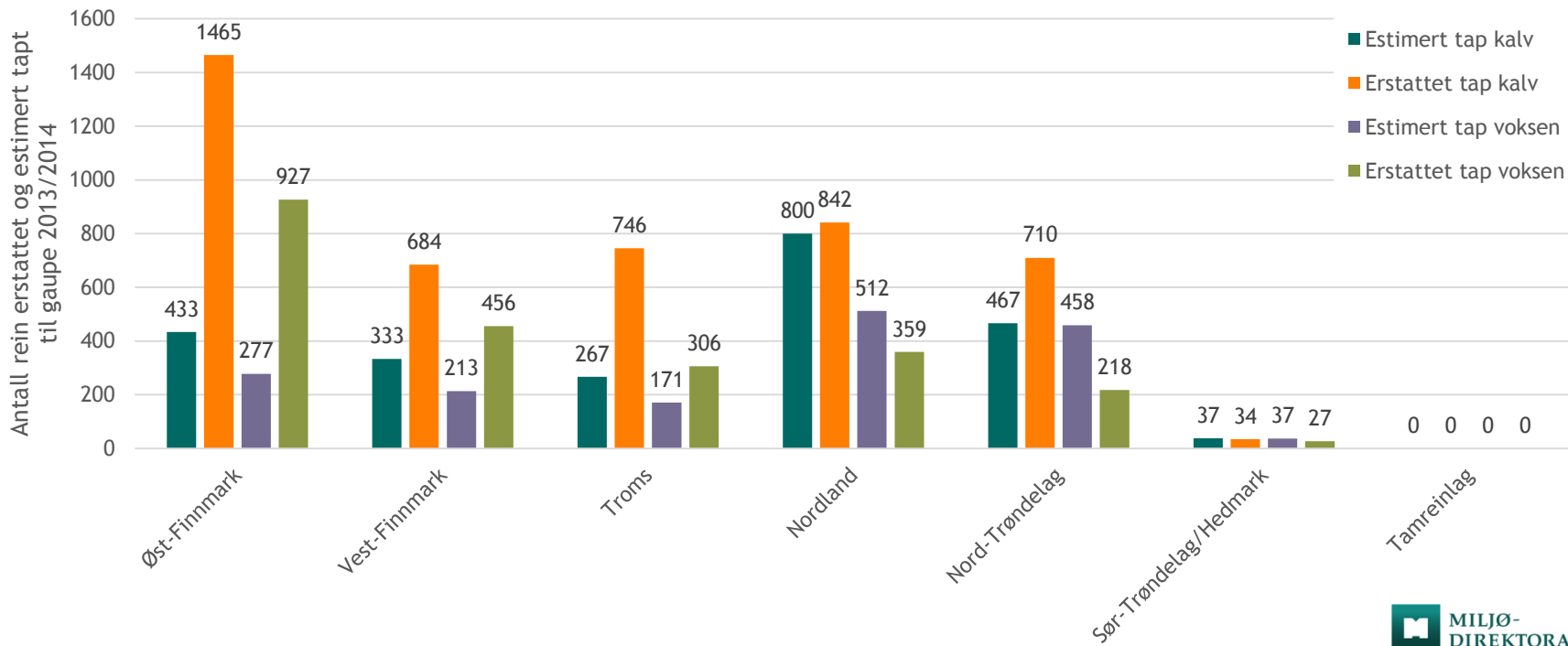

§ 15 Erstatning for ekstraordinært rovvilttap

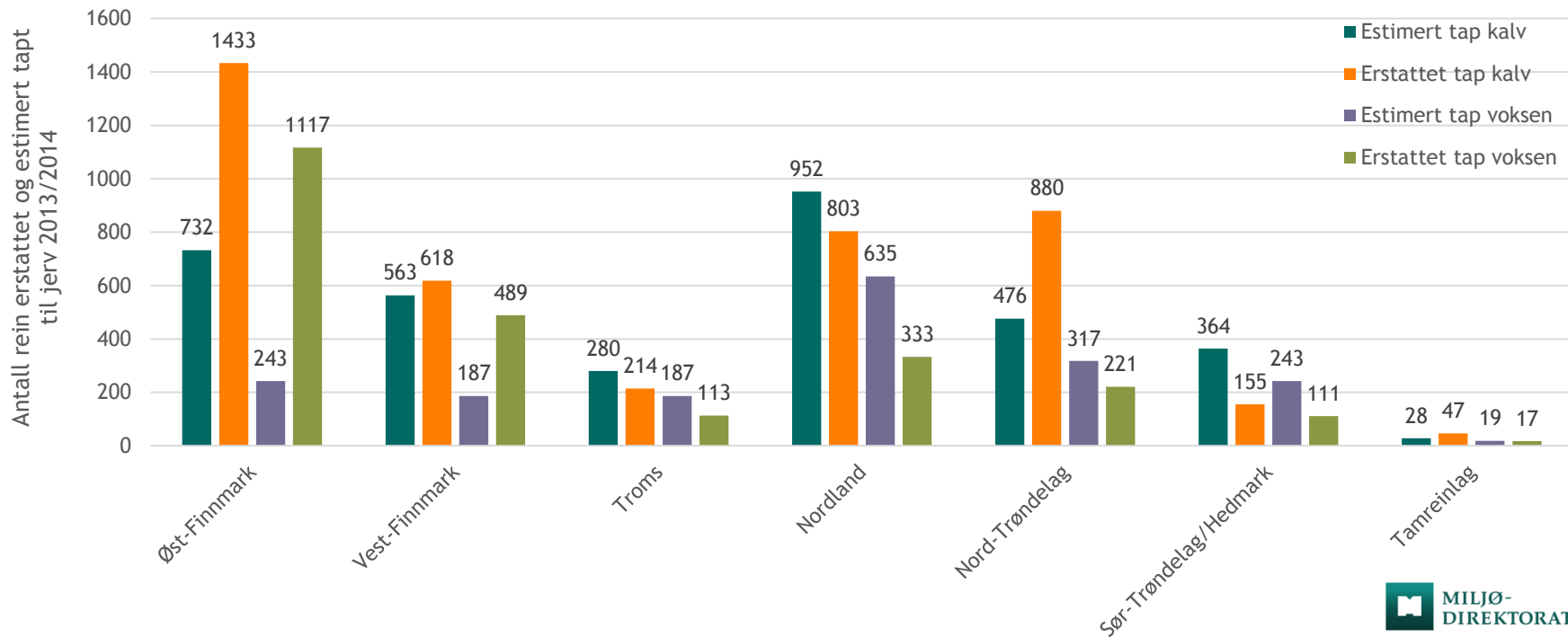
Ut over beregnet tap til gaupe, jerv, brunbjørn eller kongeørn anses rein tapt, ved ekstraordinært rovvilttap, når

- Reinen er påvist tapt til rovvilt,
- Minst 20 rein er gjenfunnet og påvist tapt til samme rovviltart,
- Det påviste tapet har skjedd innenfor et avgrenset areal på 1 kvadratkilometer, og
- Det påviste tapet har skjedd innenfor et tidsrom på maksimalt 7 dager.

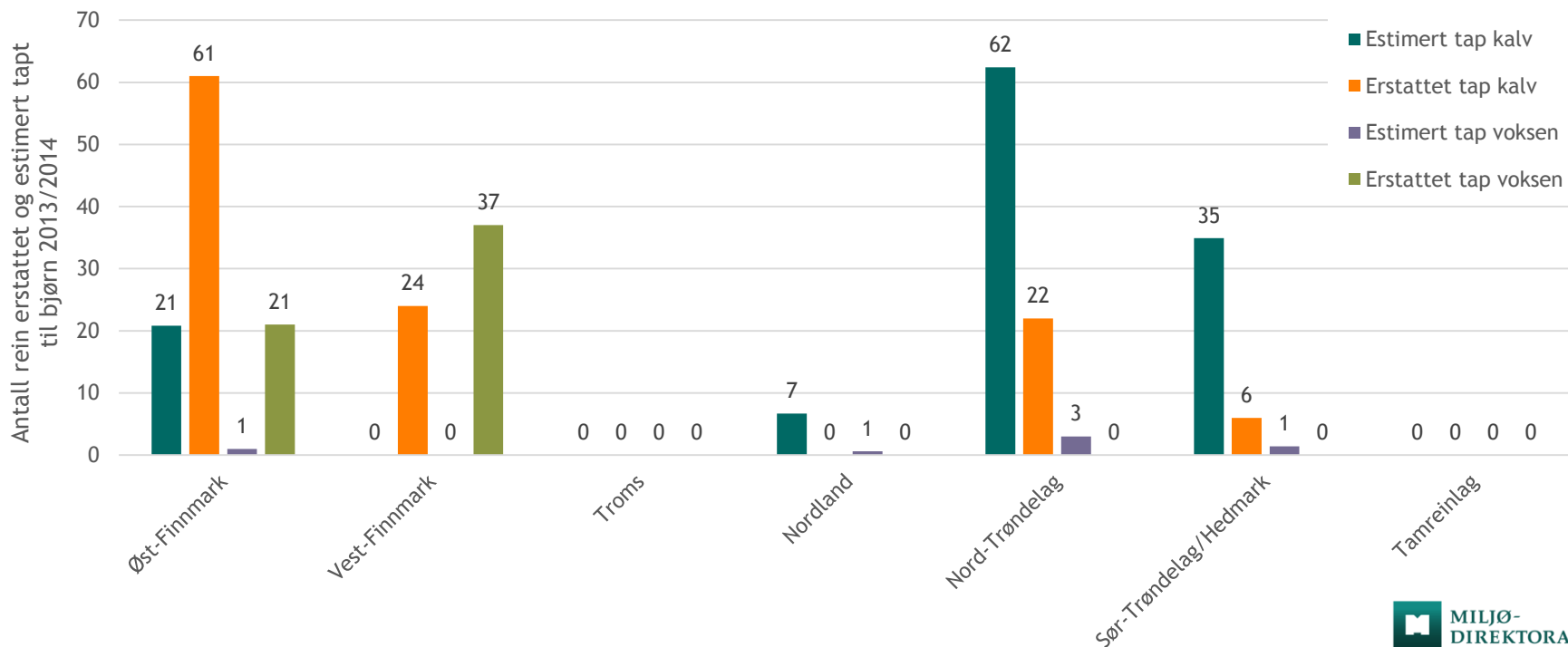
Estimert og erstattet tapt til gaupe 2013/2014

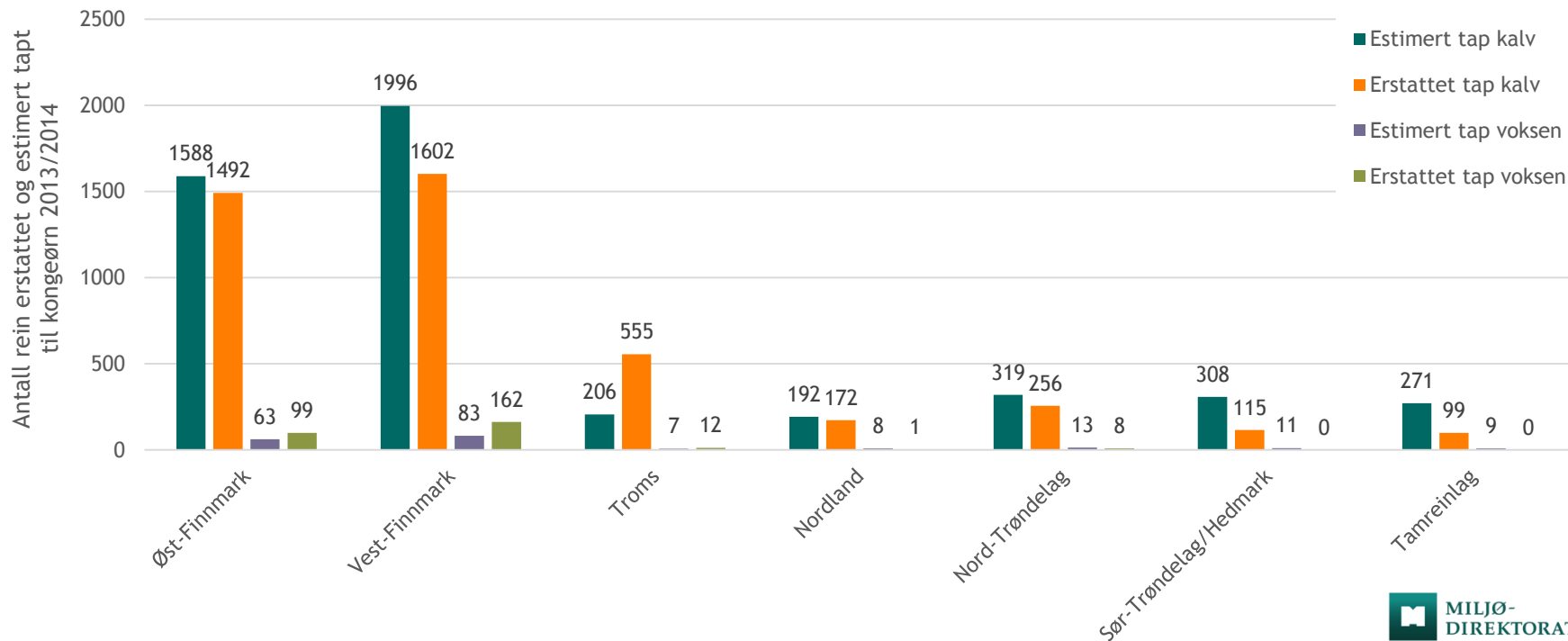
Estimert og erstattet tapt til jerv 2013/2014

Estimert og erstattet tapt til bjørn 2013/2014

Estimert og erstattet tapt til kongeørn 2013/2014

www.miljodirektoratet.no